

Stanovisko SLOVGRAMu k § 32 Autorského zákona

§ 32

Dočasné alebo náhodné vyhotovenie rozmnoženiny diela

- (1) Súhlas autora sa nevyžaduje na vyhotovenie rozmnoženiny diela, ktoré je dočasné alebo náhodné a je neoddeliteľnou a podstatnou časťou technologického postupu, ak jeho jediným účelom je oprávnené použitie diela alebo uskutočnenie prenosu diela v komunikačnej sieti medzi tretími osobami sprostredkovateľom, ak nemá samostatnú majetkovú hodnotu.**
- (2) Za použitie diela podľa odseku 1 nevzniká povinnosť uhradiť autorovi odmenu.**

Súviace predpisy: Rímsky Dohovor, Všeobecný dohovor o autorskom práve (revidovaná „parížska verzia“), TRIPS, WCPT, smernica EP a Rady 2001/29/ES (Informačná smernica)

Dovôdová správa k k § 32 z.č. 618/2003 Z.z.:

Medzi najvýznamnejšie výnimky z pohľadu smernice Rady a Európskeho parlamentu č. 2001/29/ES patrí výnimka zavedená v tomto ustanovení, umožňujúca niektoré akty dočasného rozmnožovania, pri ktorých vznikajú dočasné alebo náhodné (príležitostné) rozmnoženiny, tvoriace neoddeliteľnú súčasť technologického procesu. Dôvodom vyhotovenia takýchto rozmnoženín môže byť len umožnenie pohotovému zaslaní do siete medzi tretími stranami a sprostredkovateľom alebo dovoleného použitia predmetu ochrany. Takýto akt rozmnožovania by sám o sebe nemal mať samostatnú ekonomickú hodnotu.

Ide predovšetkým o také konanie, ktoré umožní vkladanie do rýchlej vyrovnávacej pamäte a letmé prehliadanie, ako aj konanie, ktoré umožní, aby prenosové systémy pohotovo vykonávali svoju funkciu za podmienky, že sprostredkovateľ neupravuje informáciu a nebráni dovolenému použitiu diela (iných predmetov ochrany). Smernica takto reaguje na vyhotovovanie rozmnoženín (dočasných alebo náhodných), ktoré prebieha predovšetkým pri prehliadaní webových stránok a pri využívaní elektronickej pošty. Podľa tohto zákona totiž právo na rozmnožovanie patrí medzi výhradné práva autora a iných oprávnených nositeľov práv, pričom pri prehliadaní webových stránok si prehliadač ukladá určité druhy súborov, teda vytvára ich rozmnoženiny, a to na účely opätovného rýchlejšieho stiahnutia týchto stránok, pretože načítanie súborov z pevného disku je obvyčajne omnoho rýchlejšie ako načítanie prostredníctvom siete. (Takáto činnosť je však činnosťou nezavinenou a zodpovednosť za porušenie Autorského zákona je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna.) Vo väčšine prípadov však uvedené činnosti možno podradiť pod použitie predmetov ochrany pre osobnú potrebu (výnimku z autorského práva), nie však bezvýhradne, lebo sa nevzťahuje na počítačové programy ani na elektronické databázy. V druhom prípade ide o vyhotovovanie dočasných rozmnoženín predmetov ochrany sprostredkovateľmi elektronickej pošty a o všeobecné ukladanie súborov na tzv. proxy serveroch (nie je použitím pre osobnú potrebu).

Recitál (33) Smernice EP a Rady 2001/29/ES : *Na výlučné právo rozmnožovania by sa mala vzťahovať výnimka, ktorá by umožnila, aby niektoré prípady dočasného rozmnožovania, ako sú napríklad prechodné alebo náhodné rozmnožovania tvoriace integrálnu alebo podstatnú časť technologického procesu a uskutočnené na jediný účel umožniť buď účinnú transmisiiu v sieti medzi treťou stranou prostredníctvom sprostredkovateľa, alebo na oprávnené použitie diela alebo iného predmetu ochrany. Dotknuté prípady rozmnožovania nesmú mať žiadnu vlastnú ekonomickú hodnotu. Do tej miery, pokiaľ spĺňajú tieto podmienky, môže táto výnimka zahŕňať také prípady, ktoré umožňujú prezeranie a tiež zrýchlené ukladanie do pamäte osobných počítačov vrátane tých, ktoré umožňujú plynulé fungovanie transmisných systémov, za podmienky, že sprostredkovateľ nemodifikuje danú*

informáciu a nezasahuje do oprávneného používania technológie na získavanie údajov o používaní informácie, ktorá je široko uznávaná a používaná v priemysle. Používanie sa musí považovať za oprávnené, keď je autorizované nositeľom práv alebo keď nie je obmedzené zákonom.

Zmyslom zakotvenia tzv. zákonných licencií je záujem štátu v čo najväčšej miere sprístupniť duchovné hodnoty – nehmotné statky všetkým občanom, alebo určitým sociálne a zdravotne znevýhodneným skupinám občanom. V niektorých prípadoch zavedenie zákonných obmedzení z výhradného majetkového práva môže mať zrejmy dopad na majetkové práva a na možnosť ďalšieho zhodnocovanie diela a preto ako i uvádza recitál (22) spomínanej Informačnej smernice – *cieľ, ktorým je primeraná podpora šírenia kultúry sa nesmie dosahovať za cenu obetovania prísnej ochrany práv alebo tolerovaním nelegálnych foriem distribúcie falšovaných alebo pirátskych diel.* Zároveň všetky zákonné obmedzenia musia byť podrobené trojkrokovému testu, ktorý je obsiahnutý v ustanovení § 38 A.z. a ktorý predstavuje všeobecné pravidlo pre všetky výnimky a obmedzenia autorského práva. Podľa tzv. generálnej klauzuly trojkrokového testu sú obmedzenia a výnimky z výlučných majetkových práv prípustné:

- 1) *v zákonom ustanovených osobitných prípadoch,*
- 2) *ktoré nie sú v rozpore s bežným využívaním diela,*
- 3) *a neodôvodnene nezasuhujú do právom chránených záujmov majiteľa práv.*

Dočasné rozmnoženiny sú rozmnoženiny bez samostatnej majetkovej hodnoty – teda bez samostatného hospodárskeho významu, ktoré vznikajú samovoľne pri procese sprístupnenia diela v elektronickej forme. Rozmnoženiny, ktoré spadajú pod zákonný rozsah licencie ustanovenej v § 32 Autorského zákona musia kumulatívne spĺňať nasledovné podmienky:

1. **dočasnosť alebo náhodnosť** – existencia rozmnoženiny je obmedzená na dobu potrebnú pre uskutočnenie inak zameraného použitia diela, v prípade náhodných rozmnoženín, musí ísť o rozmnoženiny, ktoré vznikli samovoľne, teda bez zámeru takúto rozmnoženinu zhotoviť a ktorá vznikla ako vedľajší dôsledok inak zameraného použitia,
2. **musia byť neoddeliteľnou a podstatnou časťou technologického postupu, ktorého jediným účelom je oprávnené použitie diela alebo uskutočnenie prenosu diela v komunikačnej sieti medzi tretími osobami sprostredkovateľom** – vyhotovenie rozmnoženín je nástrojom, nie cieľom, je to len prostriedok k inak zameranému použitiu, ktoré môže byť v zmysle zákonných ustanovení len prenos diela on-line uskutočňovaný sprostredkovateľom a oprávnené použitie diela. Medzi úkony, ktoré spĺňajú tieto náležitosti spravidla patrí napríklad prezeranie webových stránok (browsing), ukladanie do vyrovnávacej či operačnej pamäte (caching), účinné fungovanie prenosových systémov (buffering, hosting) za predpokladu, že sprostredkovateľ neupravuje informácie a jeho činnosť nie je v rozpore s oprávneným používaním diela. Použitie diela sa považuje za oprávnené, pokiaľ k nemu nositeľ práva udelil súhlas, alebo pokiaľ takéto použitie umožňuje zákon.
3. **rozmnoženina nemá samostatnú majetkovú hodnotu** – nesmie vykazovať samostatný hospodársky význam, čo znamená, že jej jediné opodstatnenie je len v tom, že je len súčasťou technologického procesu,
4. poslednou podmienkou, tak ako pri všetkých zákonných obmedzeniach je **povinná aplikácia tzv. trojkrokového testu ustanovená v § 38 Autorského zákona.**

Záver

V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, nie je možné použiť aplikáciu § 32 Autorského zákona pri vyhotovovaní rozmnoženín v tzv. juboxoch. Takéto vyhotovenie rozmnoženín jednoznačne spadá pod autorskoprávnu ochranu a je nutné získanie súhlasu (licencie) vo forme písomnej licenčnej zmluvy.